

hbo-master Master of Music Therapy ArtEZ

30 juni 2016

NVAO uitgebreide Toets nieuwe opleiding

Adviesrapport

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	6
3	Beschrijving van de opleiding	7
	3.1 Algemeen	7
	3.2 Profiel instelling	7
	3.3 Profiel opleiding	7
4	Opleidingsbeoordeling	9
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	9
	4.2 Programma	11
	4.3 Personeel	17
	4.4 Voorzieningen	18
	4.5 Kwaliteitszorg	19
	4.6 Toetsing	21
	4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	22
	4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	23
	4.9 Aanbevelingen	23
	4.10 Graad en CROHO-onderdeel	24
5	Overzicht oordelen	25
	Bijlage 1: Samenstelling panel	26
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	28
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	29
	Bijlage 4: Overzicht programma MMT	31
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	32

1 Samenvattend advies

ArtEZ hogeschool voor de kunsten heeft een aanvraag Toets Nieuwe Opleiding ingediend voor de nieuwe opleiding *Master of Music Therapy*, die in een éénjarige voltijdse variant vanaf september 2016 en in een tweejarige deeltijdse variant vanaf september 2017 van start zal gaan. De Engelstalige opleiding is de eerste masteropleiding Muziektherapie in Nederland en wordt geplaatst in de afdeling Muziektherapie van het Conservatorium Enschede. Deze afdeling biedt al aan: de bacheloropleiding Muziektherapie, het kenniscentrum en - vanaf 2016 - een nieuw Lectoraat Muziektherapie.

Het gaat om een *specialistische professionele* masteropleiding die is gericht op verdere *verdieping van muziektherapie en muziektherapeutische vaardigheden* en inhoudelijk in belangrijke mate is ingekleurd vanuit de eigen profilering en de persoonlijke muzikale ontwikkeling van de student. De opleiding hanteert als startniveau onder meer de competenties van de eigen bacheloropleiding. Op basis van werkveldonderzoek en behoeftetepeilingen in het eigen netwerk, een klankbordgroep en de werkveldcommissie onderbouwt de opleiding de maatschappelijke noodzaak van dit profiel. Ontwikkelingen in het werkveld, waaronder zorgvragers met een dubbele diagnostiek (bijvoorbeeld ouderenzorg, verslaving, psychiatrie en revalidatie), vragen om *professionals die complexe behandelingen kunnen opstellen en uitvoeren*: zij zijn gekwalificeerd om én *evidence based* te werken aan nieuwe muziektherapeutische methoden én gewenste specialistische behandelingen aan te kunnen bieden. Afgestudeerden op masterniveau zijn daarbij tevens in staat om leiding te geven aan vakgenoten, zelfstandig muzikale projecten te organiseren en een (eigen) muziektherapeutische praktijk vorm te geven.

Het panel vindt de *beoogde eindkwalificaties* actueel, adequaat geformuleerd en geoperationaliseerd en op masterniveau (Dublin Descriptoren). Bovendien sluiten zij aan bij de eisen van de (inter-)nationale vakgenoten, het werkveld en de studenten en voldoen zij aan de vereiste nationale registratie-eisen. De eigen *competentieset* van de opleiding Master of Music Therapy bestaat uit vijf competenties, gekoppeld aan vijf bijbehorende domeinen: 1) *Advanced musical and artistic skills*, 2) *Advanced music therapy clinical skills*, 3) *Research skills*, 4) *Advanced personal development* en 5) *Advanced professional skills*. Iedere competentie is uitgewerkt naar zes tot acht indicatoren. Van alle onderliggende competentiesets is die van AMTA (American Music Therapy Association), één van de weinige competentiesets op masterniveau, het meest inhoudelijk sturend. De eigen competentieset onderscheidt zich door: oog voor muzikaal-persoonlijke competenties, de focus op de neurologische en cognitief gedragsmatige therapeutische benadering en ruimte voor onderzoek en creativiteit. Het panel vindt de opleiding ambitieus in het aantal competenties; nadere inhoudelijke focus en bundeling lijkt gewenst.

De *oriëntatie* van het programma op het wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk is in voldoende mate aanwezig. Onderzoek wordt ingebed in het Lectoraat Muziektherapie en de hieraan verbonden kenniskring, waaraan twee kerndocenten van de opleiding, beiden gepromoveerd in muziektherapie, zullen deelnemen. Het programma wordt op structurele wijze gevoed vanuit het actuele muziektherapeutische beroepenveld, klinisch onderzoek en nieuwe technologische ontwikkelingen. Het werkveld en de Universiteit Twente dragen bij door het aanbieden van werkervaringsplaatsen, stages of onderzoeksprojecten. De werkveldcommissie zal worden uitgebreid met extra leden voor het masterniveau. Het panel beveelt aan met deze uitbreiding breed te denken, zodat het hele beroepenveld representatief wordt vertegenwoordigd.

De *inhoud en vorm* van het programma zijn gericht op de beoogde eindkwalificaties. Het programma bedraagt 60 EC, is gelijk voor de voltijdse en deeltijdse varianten en omvat drie leerlijnen: 1) *Advanced musical and artistic skills* (Music 15 EC), 2) *Advanced music therapy skills* (Music Therapy 25 EC) en 3) *Research skills* (Research 20 EC). Iedere leerlijn bestaat uit vaste programmaonderdelen (trainingen, modules) en een op de student toegesneden individueel project. De samenhang tussen de drie projecten wordt door de student gelegd in het eigen studieplan gericht op de eigen specifieke muziektherapeutische focus en de eigen mastercompetenties. Het panel adviseert de samenhang te vergroten door muzikale vaardigheden (Improvisation) sterker te integreren in muziektherapeutisch onderzoek. Ieder programmaonderdeel omvat leerdoelen, inhoudsomschrijving, literatuur, werkvormen, student- en docentactiviteiten, opdrachten en toetsen. De keuzevrijheid van het programma vraagt veel van de zelfstandigheid van de (potentiële) masterstudent. Het panel vindt dat dit in de communicatie naar buiten iets sterker kan worden neergezet.

Het programma sluit aan bij de *instromende* studenten en richt zich daarbij ook op de internationale instroom. Voor diverse instroomgroepen zijn specifieke toelatingsprocedures ingericht, inclusief een éénjarige voltijds prémaster. Het panel geeft als overweging mee om bij de intake een entreetoets af te nemen gericht op het aantonen van schriftelijke vaardigheden in het Engels op academisch niveau.

Het *personeel* is *gekwalficeerd* voor het programma: docenten zijn deskundig, beroepsbekwaam en didactisch onderlegd. Er is een goede teamgeest. Het gaat wel om een klein team. Het panel raadt het bestuur dan ook aan extra fte beschikbaar te stellen. De *huisvesting en de materiële voorzieningen* zijn toereikend, evenals de *studiebegeleiding* en de *informatievoorziening* aan studenten. De coach (persoonlijk studiebegeleider) begeleidt de student bij het monitoren vanuit het eigen studieplan.

De *kwaliteitszorg* wordt gekenmerkt door een systematische aanpak en een professionele kwaliteitscultuur. Aan 'versterken van medezeggenschap' wordt ArtEZ-breed gewerkt.

Aandachtspunt is het verder formaliseren van diverse overlegvormen (studentbetrokkenheid, het internationale werkveld, en de werkveldcommissie).

Het *systeem van toetsing* voldoet en wordt geborgd door duidelijke kaders en een transparante werkwijze van de examencommissie. De *integrale toetsing* sluit aan bij het competentiegerichte onderwijs. Toetsopdrachten zijn zoveel mogelijk in samenhang met het studieplan vormgegeven en zijn gekoppeld aan uitvoering in de authentieke beroepspraktijk. De opleiding heeft twee eindproducten: 1) het *Community Art Specialization Project* (5 EC) dat wordt getoetst met een projectplan, een final presentation en portfolio en 2) *Research* (20 EC) dat wordt afgesloten met een literature review, een scientific article en een research presentation (openbare presentatie, symposium). Het panel raadt aan om het eindniveau nog beter te expliciteren in relatie tot de competenties en indicatoren.

De instelling garandeert dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt daarvoor toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Het panel komt tot een eindoordeel positief ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe postinitiële opleiding hbo-master Master of Music Therapy van de ArtEZ en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 30 juni 2016

Namens het panel ter beoordeling van de uitgebreide Toets nieuwe opleiding
hbo-master Master of Music Therapy van de ArtEZ,

Prof. dr. J. De Backer
(voorzitter)

L. Ravestein
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Voorzitter: Prof. dr. J. (Jos) De Backer, diensthoofd muziektherapie bij het Universitair Psychiatrisch Centrum, KU Leuven, campus Kortenberg, coördinator Ba en Ma muziektherapie en senior researcher in de onderzoeksgroep Music Education & Therapy aan de LUCA, School of Arts, campus Lemmens;
- Leden:
 - Dr. M.C.M. (Kathinka) Poismans, senior docent aan de Master of Arts Therapies en onderzoeker bij KenVak kenniskring voor vaktherapieën Zuyd Hogeschool, onderzoekscoach aan de Master of Music Conservatorium Maastricht;
 - Drs. A.A.J. (Albert) Berman, muziektherapeut volwassenenpsychiatrie SymforaMeander Amersfoort, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie (NVvMT) en vertegenwoordiger in de European Music Therapy Confederation;
 - Student-lid: L. (Bert) van Laar, student Wijsbegeerte aan de Universiteit Leiden en Muziekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam

Het panel werd bijgestaan door Nancy Van San, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en Lieke Ravesteyn, secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 25 mei 2016 is het panel bij elkaar geweest voor een voorbereidend overleg. In de maanden hieraan voorafgaand heeft het panel per e-mail de eerste aanvullende vragen en opmerkingen uitgewisseld. Een deel van deze vragen is vervolgens naar de aanvrager gestuurd met het verzoek de antwoorden op deze vragen, evenals een aantal aanvullende bijlagen, voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit adviesrapport is een overzicht opgenomen van de documenten die het panel heeft ontvangen. Tijdens het voorbereidend overleg zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en zijn er nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Ook was een meer uitgebreid overzicht van het programma tijdens dit overleg beschikbaar. De vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek.

Op 26 mei heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter deze conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 5 juli aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 6 juli gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 30 juni aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling	: ArtEZ
Opleiding	: hbo-master Master of Music Therapy, postinitiële opleiding
Varianten	: voltijd (één jaar), deeltijd (twee jaar)
Graad	: Master of Arts (Master of Music Therapy)
Locatie	: Enschede
Taal	: Engelstalig
Studieomvang (EC)	: 60
CROHO	: Taal en cultuur

3.2 Profiel instelling

ArtEZ is een grote kunsthogeschool in Nederland en is gevestigd in Arnhem, Zwolle en Enschede. De hogeschool heeft in totaal 900 medewerkers in dienst, waarvan circa 600 docenten. Voor ruim 3000 studenten verzorgt ArtEZ een samenhangend aanbod van vooropleidingen, bachelor- en masteropleidingen in beeldende kunst, architectuur, mode, vormgeving, muziek, theater, creative writing, dans en kunsteducatie.

Het ArtEZ Conservatorium is één van de zes academies van ArtEZ met ongeveer 850 studenten en ongeveer 300 docenten, gevestigd op alle locaties. 'Innovatie' is kenmerkend voor het Conservatorium Enschede, waar de aangevraagde nieuwe opleiding, Master of Music Therapy, organisatorisch zal worden geplaatst¹. De opleidingen Muziektherapie, Popacademie, MediaMusic en Docent Muziek werken er intensief samen met een sterke verbinding naar de internationale creatieve industrie, culturele organisaties en instellingen voor onderwijs en zorg. Ook ligt er een accent op techniek en technische vernieuwing, vormgegeven vanuit een intensieve samenwerking met onder meer de Universiteit Twente. Sinds 1 januari 2016 is ArtEZ in een transitie naar een andere structuur, gekoppeld aan een nieuwe samenstelling van het CvB. Er is sprake van een *Graduate School*, een aparte entiteit voor de masteropleidingen en het onderzoek van de lectoraten, en een *Undergraduate School* gericht op de bacheloropleidingen. De Graduate School valt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Dean Onderzoek & Masters, lid CvB en de Undergraduate School valt onder de Dean Bacheloronderwijs, eveneens lid CvB. Beide deans zijn, met de voorzitter van het CvB, verantwoordelijk voor het onderwijs, jagen de dialoog aan en zoeken naar mogelijkheden om verdere interdisciplinaire samenwerking, kennisuitwisseling en ervaringen tussen en binnen de Schools te realiseren².

3.3 Profiel opleiding

De nieuwe Engelstalige masteropleiding Master of Music Therapy zal in eerste instantie onbekostigd zijn, maar de instelling wil toe naar een bekostigde vorm (en ondergaat daartoe de macrodoelmatigheidstoets). De beoogde opleiding zal in twee varianten worden aangeboden als éénjarige voltijdopleiding (beoogde start september 2016) en als tweejarige deeltijdopleiding (beoogde start in 2017) binnen de afdeling Muziektherapie.

¹ De drie vestigingen van deze academie profileren zich anders: het conservatorium Arnhem onder de noemer "Eigenzinnige performers", het conservatorium Zwolle als "Nieuwsgierige verbinders" en het conservatorium Enschede als "Innovatieve samenwerkers". In: *Locatieprofielen ArtEZ Conservatorium, 19 februari 2016*

² *Ways of Research, Onderzoeksbeleidsplan 2016-2021*

Deze afdeling bevat al de bacheloropleiding Muziektherapie, het kenniscentrum en - vanaf 2016 - het nieuwe Lectoraat Muziektherapie.

Het Conservatorium Enschede heeft meerdere redenen om de nieuwe masteropleiding aan te willen bieden: 1) de bacheloropleiding Muziektherapie wordt al aangeboden sinds 1986 (CROHO 39206) en er is rond deze opleiding een sterke kennisinfrastructuur opgebouwd; 2) er bestaat de ambitie om een vervolg aan deze opleiding te geven op masterniveau. In het aanvraagdossier staat over de muziektherapeut op masterniveau: *“een musicus, die zijn gevorderde muzikale competenties inzet binnen een complexe therapeutische context. Daarbij ontwikkelt en verdiept deze muziektherapeut zijn eigen muzikaal therapeutische identiteit, waarbij creativiteit, innovatie, en wetenschappelijke toepasbaarheid op de voorgrond staan.”*³

Het gaat om een *specialistische professionele* masteropleiding die is gericht op verdere *verdieping van muziektherapie en muziektherapeutische vaardigheden* en inhoudelijk in belangrijke mate is ingekleurd vanuit de eigen profilering en de persoonlijke muzikale ontwikkeling van de student. De opleiding hanteert als startniveau de competenties van de eigen bacheloropleiding en heeft aanvullende toelatingseisen vastgesteld.

³ *Aanvraagdossier, pag. 3*

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (2014, Nr. 36791).

Het kader wordt gebruikt als de instelling niet beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling is gericht op zeven vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wordt de kwaliteit geborgd?
6. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
7. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze zeven vragen zijn vertaald in zeven onderwerpen en 11 standaarden. Over de standaarden geeft het visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden of negatief.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Muziektherapeuten werken vooral in de (geestelijke) gezondheidszorg, instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking, revalidatie, justitiële instellingen en welzijnswerk. Ontwikkelingen in het werkveld, zoals een groeiende groep van zorgvragers met een dubbele diagnostiek - bijvoorbeeld ouderen met psychische en/of verslavingsproblemen - en meer aandacht voor autisme, vragen om professionals die een geavanceerde behandeling kunnen opstellen en uitvoeren: zij zijn gekwalificeerd om én evidence based te werken met nieuwe muziektherapeutische methoden én gewenste specialistische behandelingen aan te

kunnen bieden. Uit een door ArtEZ uitgevoerd werkveldonderzoek blijkt dat het werkveld sterk behoefte heeft aan masterafgestudeerden muziektherapie met deze expertise. Het Behoeftedonderzoek Master Muziek Therapie van december 2014 onderbouwt dit op basis van enquêtes onder nationale en buitenlandse instellingen, enquêtes onder studenten en alumni van de bacheloropleiding Muziektherapie en enquêtes onder alumni van verwante masteropleidingen. Vertegenwoordigers van het werkveld (verslavingszorg, revalidatie, GGZ) en uit de werkveldcommissie vertellen het panel behoefte te hebben aan effectmetingen. Vaktherapieën staan volgens hen sterk onder druk. Het is belangrijk om te onderbouwen 'waarom een bepaalde muziektherapeutische benadering werkt'.

Vanuit de marktverkenning heeft de opleiding het volgende profiel: *afgestudeerde muziektherapeuten kunnen vanuit verdiepte muzikale vaardigheden, wetenschappelijke onderbouwde muziektherapeutische behandelmethodes aanbieden aan cliënten met een complexe, meervoudige problematiek. Zij zijn in staat om praktijkgericht onderzoek uit te voeren binnen het eigen werk of specialisatie, zij kunnen leidinggeven aan vakgenoten, zelfstandig muziektherapeutische projecten organiseren en implementeren en zij kunnen een (eigen) muziektherapeutische praktijk vormgeven.* Een tijdelijke klankbordgroep heeft een inbreng gehad in de omschrijvingen van dit profiel. De leden van de klankbordgroep zijn afkomstig van nationale en internationale universiteiten (Temple University en Colorado State University in de Verenigde Staten en de Bar-Ilan Universiteit te Israël). Daarnaast bevestigen vijf aanbevelingsbrieven vanuit relevante organisaties (forensische psychiatrie, algemene psychiatrie, verslavingszorg, autisme en ouderenzorg) het belang van de opleiding.

De opleiding Master of Music Therapy heeft in overleg met de werkveldcommissie en de Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie (NVvMT) een nieuwe competentieset ontwikkeld, die naadloos aansluit op het eindniveau van de (eigen) bacheloropleiding Muziektherapie. Uitgangspunten voor de eigen competentieset zijn: 1) de advanced competenties van de AMTA (American Music Therapy Association), erkend door de World Federation of Music Therapy; 2) nationale standaarden, zoals geformuleerd in het Beroepsprofiel van de Muziektherapeut (NVvMT, 2009) en 3) het Beroepscompetentieprofiel GZ-vaktherapeut van de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB, 2013). De opleiding geeft schematisch aan hoe de verschillende competentiesets (van de master, de bachelor en van NVvMT) zich ten opzichte van elkaar verhouden. Van alle competentiesets zijn die van AMTA het meest direct leidend voor de opleiding. Immers, deze internationale competentieset is één van de weinige competentiesets van muziektherapie op masterniveau. Daarbij wil de Engelstalige opleiding zich naast de nationale arbeidsmarkt gaan richten op de internationale markt en op de werving van internationale instroom. Dit geldt met name voor Amerika, maar ook voor Europa.

De competentieset van de opleiding Master of Music Therapy bestaat uit vijf competenties, gekoppeld aan vijf bijbehorende domeinen: 1) *Advanced musical and artistic skills*, 2) *Advanced music therapy clinical skills*, 3) *Research skills*, 4) *Advanced personal development* en 5) *Advanced professional skills*. Iedere competentie is uitgewerkt naar zes tot acht indicatoren. In de competentieset krijgen de muzikaal persoonlijke competenties, in navolging van AMTA, meer gewicht dan in het competentieprofiel van NVvMT. Daarnaast zijn onderscheidende elementen: de focus op de neurologische en cognitief gedragsmatige therapeutische benadering en ruimte voor onderzoek en creativiteit. De competentieset is getoetst aan het hbo-masterniveau doordat de eindkwalificaties zijn afgezet tegen het masterniveau van de Dublin Descriptoren.

Bij de NVvMTI dient de opleiding een aanvraag in opdat afgestudeerden zich mogen inschrijven in het Register Vaktherapie. Inschrijving in het European Music Therapy Register (EMTR) en de Amerikaanse Music Therapy Board Certification, wordt door de opleiding verkend.

Overwegingen

Het panel is van mening dat de *eindkwalificaties adequaat* zijn geformuleerd met de formulering van de vijf competenties en de operationalisering naar concrete indicatoren. Zij zijn op masterniveau en passen bij de eisen van de internationale en nationale vakgenoten, het werkveld en de studenten. Daarnaast voldoen zij aan de vereiste nationale registratie-eisen. Het panel heeft van enkele leden van de werkveldcommissie begrepen dat zij toevoegingen gericht op de profilering en eindkwalificaties hebben gegeven en de competenties onderschrijven. Het panel stelt eveneens vast dat competenties vanuit het internationale netwerk, met name Amerika, goed zijn verwerkt in de eindkwalificaties. Wel is de opleiding ambitieus in het grote aantal geformuleerde competenties met indicatoren. Het panel raadt dan ook aan waar mogelijk de competenties met elkaar te verbinden en bij competentie twee (Advanced music therapy clinical skills) aan te geven dat de focus hierbij ligt op de neurologische en cognitief gedragsmatige therapeutische benadering.

Conclusie: Voldoet

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

De opleiding Master of Music Therapy borgt de *praktijkgerichtheid* en *actualiteit* van het programma op verschillende wijzen.

Ten eerste is er binnen de afdeling is een uitgebreide, relevante infrastructuur opgebouwd van kennis-, muzikale, en zorgnetwerken. Een overzicht bij het aanvraagdossier bevat een groot aantal gerenommeerde nationale en internationale partners.

Ten tweede zijn docenten actief in het relevante beroepenveld, waardoor actuele ontwikkelingen en ervaringen de opleiding worden ingebracht. Uit de gesprekken met docenten blijkt dat zij goed op de hoogte zijn van actuele ontwikkelingen doordat zij zelf werkzaam zijn of in directe verbinding staan met het relevante (internationale) werkveld en het vakgebied. Zo werken docenten al jarenlang samen met het lectoraat KenVaK (landelijke kenniskring vaktherapieën).

Ten derde worden programmaonderdelen zoals Neurologische Muziektherapie, Cognitief gedragsmatige Muziektherapie en Therapeutische zorg voor specifieke doelgroepen verzorgd door in- en externe experts in deze vakgebieden (Dr. Corene Thaut en Prof. dr. Cheryl Dileo). Ook zal er beroep worden gedaan op specialistische docenten of gastdocenten.

Ten vierde worden studenten gestimuleerd om vanuit hun werksituatie zelf de verbinding met de theorie te leggen. Dit gebeurt vooral in de praktijkgeoriënteerde programmaonderdelen (15 EC).

Ten slotte is ook de werkveldcommissie actief betrokken bij de start van de opleiding. Twee leden uit de beroepenveldcommissie vertellen het panel dat zij meerdere inhoudelijke suggesties voor het curriculum hebben gedaan die zijn overgenomen door de opleiding (bijvoorbeeld aandacht voor leidinggeven, schriftelijke vaardigheden, samenwerken en multidisciplinariteit).

De opleiding Master of Music Therapy borgt de ontwikkeling van *onderzoek* door eisen te stellen aan het zelfstandig uitvoeren van praktijkgericht onderzoek met behulp van wetenschappelijke kennisvaardigheden (Research, 20 EC). Er is binnen de afdeling Muziektherapie al aandacht voor muziektechnologische ontwikkelingen gericht op toepasbaarheid binnen nieuwe behandelmethoden. Er bestaan directe lijnen met UT Creatieve Technologie. Een universitair docent noemt het voorbeeld van Parkinsonpatiënten die via een muzikale begeleiding op een I-pad op interactieve wijze thuis worden ondersteund. Werkveld en universiteit willen graag aan de opleiding bijdragen door het aanbieden van werkervaringsplaatsen, stages of onderzoeksprojecten. Tegelijkertijd zal het Lectoraat Muziektherapie starten. Doelstellingen zijn in het aanvraagdossier (en diverse bijlagen) verwoord. Het gaat om: verdiepen van kennis en inzicht in de methodologie van effectieve muziektherapie, vernieuwen en uitbreiden van het vakgebied muziektherapie en toegankelijk maken van dit vakgebied voor studenten en docenten. Minimaal twee kerndocenten van de opleiding, Dr. Laurien Hakvoort en Dr. Annemiek Vink, beiden gepromoveerd in muziektherapie, zullen deelnemen aan de kenniskring van het lectoraat. De functie van lector is ten tijde van het bezoek nog vacant, de werving start per 1 september.

Overwegingen

Het panel beoordeelt *de oriëntatie* van de opleiding positief. De praktijkgerichtheid van het programma is verankerd in de praktijkgerichte programmaonderdelen (15 EC) en in het praktijkgerichte (wetenschappelijk) onderzoek (20 EC). Het programma wordt op structurele wijze gevoed vanuit het actuele muziektherapeutische beroepenveld, klinisch onderzoek en nieuwe technologische ontwikkelingen (muziektechnologie). De nieuwe opleiding zet (gast)docenten, experts en studenten in en benut het uitgebreide (internationale) netwerk en de werkveldcommissie van de afdeling muziektherapie. De werkveldcommissie voor de bacheloropleiding zal worden uitgebreid met extra leden voor het masterniveau en minimaal twee keer per jaar bijeenkomen. Het panel vindt het belangrijk dat met deze uitbreiding het hele beroepenveld wordt vertegenwoordigd, breder dan het eigen regionale werkveld. Onderzoek wordt ingebed in het Lectoraat Muziektherapie en de hieraan verbonden kenniskring. Door de positionering van het Lectoraat Muziektherapie in de Graduate School onder aansturing van de Dean, zie 3.2, kan synergie met andere masters en lectoraten plaatsvinden.

Conclusie: Voldoet

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Het programma Master of Music Therapy bedraagt 60 EC en is identiek voor de voltijd- en deeltijdopleiding. De inhoud van het programma is schematisch weergegeven in bijlage 4. Er zijn drie leerlijnen: 1) Advanced musical and artistic skills gericht op Music (15 EC), 2)

Advanced music therapy skills gericht op Music Therapy (25 EC) en 3) Research skills gericht op Research (20 EC). Iedere leerlijn bevat meer aanbodgerichte programmaonderdelen (trainingen, modules) en meer vraaggerichte, op de student toegesneden, programmaonderdelen (individuele projecten).

- De leerlijn Music omvat de onderdelen Improvisation, Music Technology en Music Therapy Counseling die op geïntegreerde wijze toegepast worden in het Community Art Specialization Project. Centraal staat het projectmatig opzetten en uitvoeren van een muzikaal therapeutische toepassing op een groep naar keuze gericht op het tonen van leiderschapskwaliteiten en de persoonlijke muzikale ontwikkeling op de eigen werkplek (musical skills, performance identity).
- De leerlijn Music Therapy omvat diverse modules gericht op Advanced Personal Music Therapy Approach, Neurologic Music Therapy, Cognitive Behavioral Music Therapy, Neuropsychopathology die op geïntegreerde wijze toegepast worden in de Supervised internship or workexperience (de stage of werkervaringsplaats). Het accent ligt op therapeutische interventies gericht op een specifieke doelgroep met behulp van aangereikte methodieken (inclusief evaluatie van de interventies). Keuzevakken zijn mogelijk.
- De leerlijn Research start met modules Introduction evidence based practice en Research design & data analysis en bestaat in het laatste semester uit het praktijkgerichte onderzoek, het Research Project. De invulling van het onderzoek is toepassingsgericht, gericht op het aantonen van de effectiviteit van de (eigen) therapeutische behandeling in relatie tot evidence based practice.

De *samenhang* in het programma ontstaat *binnen* de leerlijnen vooral in de drie individuele projecten: het innovatieve specialisatieproject, het stage/werkervaringsproject en het onderzoeksproject. De student verbindt aangereikte kennis en vaardigheden telkens met de projecten die worden uitgevoerd in de praktijk. Daarnaast werkt het aanbodgerichte onderwijs ook veel met praktijkcasussen en oefening van praktijksituaties, waardoor er een continue wisselwerking theorie-praktijk- ontstaat en de student steeds beter wordt voorbereid op de complexe beroepspraktijk. De samenhang ontstaat ook *tussen* de drie leerlijnen in het individuele studieplan van de student. Dit plan is onderdeel van de toelating tot de masteropleiding en is richtinggevend voor het individuele leertraject. De student formuleert in dit plan: de eigen specifieke muziektherapeutische focus, de gewenste verdieping in de problematiek van bepaalde doelgroepen, de eigen muzikale verdieping en de eigen onderzoeksfocus. Duidelijk wordt op welke wijze, via selectie van benodigde kennis en vaardigheden, de mastercompetenties worden verworven.

De competentiematrix in bijlage 10 bij het aanvraagdossier geeft voor ieder programmaonderdeel aan aan welke competenties en indicatoren er wordt gewerkt. Alle competenties en indicatoren komen aan bod. In Programme Master of Music Therapy, 2016-2017 bevat ieder programmaonderdeel een concrete uitwerking waaronder: de betreffende competentie(s), bijbehorende leerdoelen en inhoudsomschrijving en literatuur. De leerdoelen en werkvormen zijn 'in lijn' met de competenties; er is sprake van substantiële, relevante, internationaal muziektherapeutische onderzoeksliteratuur. Tijdens het bezoek heeft het panel meerdere handboeken kunnen bekijken (Community Art Specialization Project, Research in Music Therapy, Neuropsychopathologie en Clinical Improvisation) met achtergrondmateriaal, verdere uitwerkingen van studieplanningen en dergelijke.

Het panel heeft met docenten gesproken die de programmaonderdelen van de drie leerlijnen gaan verzorgen. Duidelijk werd dat docenten een goed beeld hebben van de wijze waarop hun onderdeel zal worden uitgevoerd en de samenhang van hun onderdeel met het hele programma respectievelijk de verbinding naar de beroepspraktijk en het onderzoek. Bij het onderdeel 'Music' (Improvisatie) miste het panel enigszins de samenhang met 'Music Therapy' (muziektherapeutische interventies, muziekanalyse van improvisaties). Een aantal openstaande punten werd beantwoord: 1) het programma wordt volledig Engelstalig, inclusief te publiceren artikelen (onderdeel van de onderzoekslijn). Dit vereist mogelijk extra scholing van docenten en coaching van studenten; 2) vanuit de toelating worden er eisen gesteld met betrekking tot werkervaring en / of stage en hierop wordt door docenten tijdens de opleiding gelet; 3) het onderzoek wordt - in de voltijdvariant – slechts in één semester uitgevoerd. Volgens docenten is dit haalbaar: er zijn veel formele en informele samenwerkingsverbanden met het werkveld en 'kleinere effectstudies zijn goed mogelijk' (zowel gekoppeld aan eigen werkervaringsplaatsen als vanuit deelname aan onderzoeksprojecten vanuit het lectoraat); 4) de *invulling* van het onderzoek op basis van evidence based practice is volgens docenten sterk gericht op het 'leggen van de evidentieladder onder de eigen interventie' en stelt eisen aan taalvaardigheid, een gedegen literatuuronderzoek en werken met databases. Eindproducten hebben consequenties voor de eigen therapie, maar ook effect voor 'de expertrol' van de student. 'Werkt de methodologie en op welke wijze moet die worden ingezet en uitgedragen?'

Bevindingen

De *inhoud* van het programma stelt studenten voldoende in staat om de geformuleerde competenties te verwerven. De leerdoelen en leerinhouden van het onderwijsprogramma zijn 'in lijn' met de competenties. Er is sprake van een ambitieus programma met een duidelijke mix tussen Music, Music Therapy en Research. Het programma is aanbodgericht maar ook sterk vraaggericht ingevuld. De samenhang tussen de drie leerlijnen is geborgd in het individuele studieplan en binnen de drie leerlijnen door de koppeling tussen de modules en de individuele projecten. De wisselwerking tussen 'theorie, praktijk en onderzoek' is sterk aanwezig en wordt vanuit een individuele focus door de student ingekleurd. Het werkveld en de UT is bereid voldoende werkervaringsplaatsen of stages aan te bieden en wil meewerken aan de onderzoeksprojecten van de opleiding (zie 4.2.1).

Het panel heeft twee adviezen ten aanzien van samenhang in het curriculum: koppel de muzikale vaardigheden (Improvisation) sterker aan specifieke muziektherapeutische vaardigheden en interventies, muziektherapeutisch onderzoek (bijvoorbeeld computationele muzikale analyses), klinische praktijk en besteed niet te veel aandacht aan artistieke muzikale vaardigheden. Desgewenst inhoudelijke koppelingen mogelijk maken tussen de individuele projecten (de stage en/of het project kunnen bijvoorbeeld gekoppeld worden aan de onderzoeksopdracht).

Conclusie: Voldoet

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De opleiding wordt aangeboden in een éénjarig fulltime voltijdprogramma of een tweejarig parttime deeltijdprogramma. Het deeltijdprogramma wordt verspreid over twee jaar.

De onderwijsvisie Master of Music Therapy is beschreven in een eigenstandig document. Competentiegericht leren vormt de kern van het didactisch concept, waarbij contextueel leren in de authentieke beroepspraktijk een belangrijke rol speelt. Complexe kennis en vaardigheden raken steeds aan onderdelen van competenties, maar worden altijd weer op een geïntegreerde wijze en een hoger niveau toegepast in de beroepspraktijk en het onderzoek. De individuele projecten en het eigen studieplan 'sturen' sterk de vorm waarin studenten de opleiding kunnen volgen. Het panel heeft de opleiding voorgelegd dat het programma veel vraagt van de student. Docenten geven aan dat het haalbaar is: zij gaan studenten hierop persoonlijk coachen en er wordt door de opleiding op gestuurd in de intake. Daarbij geven zij aan dat de opleiding ook in deeltijd kan worden gevolgd.

Het Programme Master of Music Therapy, 2016-2017 bevat voor ieder programmaonderdeel werkvormen, student- en docentactiviteiten, opdrachten en toetsen. In de drie leerlijnen wordt in de meer aanbodgerichte onderdelen gewerkt met hoor- en werkcolleges, samenwerkingsopdrachten, discussie- en reflectieopdrachten en muzikale coaching en begeleiding. In de projecten ligt de nadruk wisselend - al naar gelang de invulling van het project - sterker op de beroepspraktijk, bruikbare en betekenisvolle kennis, literatuuronderzoek, individuele en peercoaching. Er wordt veel gebruik gemaakt van activerende werkvormen, waarbij de docent instrueert, begeleidt en coacht. Zelfreflectie en zelf/peertoetsing lopen als een rode draad door de opleiding heen. De docent is vakinhoudelijk expert, maar neemt beurtelings ook de rol aan van coach, begeleider en examinerator.

De opleiding heeft door de examencommissie van het ArtEZ Conservatorium bekrachtigde bepalingen op het gebied van herkansingen, vrijstellingen en doorstroming vastgelegd in de OER. Via aanvraag bij de examencommissie zijn voor alle programmaonderdelen vrijstellingen mogelijk, behalve voor de eindtoetsen. Ook heeft ArtEZ specifiek beleid voor studiedeelname van studenten met een functiebeperking. Studenten ontvangen desgewenst extra studiebegeleiding.

Overwegingen

Het didactisch concept en de *vormgeving* van het programma sluiten aan bij de geformuleerde competenties. Er is een goede afwisseling in werkvormen met veel ruimte voor een flexibele eigen invulling. Studenten kunnen kiezen voor het volgen van keuzevakken, eigen specialisaties of verdiepingen. Tegelijkertijd stelt de opzet van het programma hoge eisen aan de zelfstandigheid en de werkdiscipline van de masterstudent. Het panel vindt dat de opleiding in een éénjarige fulltime opleiding 'te doen' moet zijn, maar heeft hier vertrouwen in gezien de eisen in de intake (zie 4.2.4) en de opzet van de persoonlijke begeleiding (zie 4.4.2).

Een aandachtspunt is dat de zwaarte in combinatie met de keuzevrijheid van het programma veel vraagt van de zelfstandigheid van de (potentiële) masterstudent. Dit kan in de communicatie naar buiten iets sterker worden neergezet.

Het programma lijkt bij uitstek geschikt voor muziektherapeuten met werkervaring, die zich verder willen verdiepen en specialiseren. Mede door de Engelstalige opzet, zou de opleiding zich ook internationaal kunnen positioneren en studenten werven.

Conclusie: Voldoet

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Studenten die instromen in de opleiding Master of Music Therapy zijn beginnende of gevorderde beroepsbeoefenaren met een relevant diploma muziektherapie of aantoonbare competenties. De competenties van de (eigen) bacheloropleiding Muziektherapie van ArtEZ vormen het startniveau.

Instream is mogelijk vanuit de volgende opleidingen: bachelor muziektherapie (conservatorium), bachelor of master muziektherapie (internationaal), bachelor docent muziek (na prémaster), bachelor of master muziek (na prémaster) en bachelor creatieve therapie muziek (na toelatingstoetsing van muzikale competenties).

De instroomprocedure bestaat uit het indienen van een persoonlijk dossier: de student verwoordt de te ontwikkelen vaardigheden in het eigen studieplan, toont kennis van Engels aan (minimaal niveau International English Language Test Score 6.0) en voegt het diploma toe. Voor afgestudeerden van de bacheloropleiding creatieve therapie is daarnaast een muzikale auditie vereist. Bij afgestudeerden van de (eigen) bacheloropleiding Muziektherapie volstaat alleen het indienen van een studieplan. Daarna geeft de toelatingscommissie, bestaande uit de opleidingscoördinator, een kerndocent en eventueel een muziekdocent, op basis van het dossier en een gesprek hierover, een advies aan de examencommissie. In Beslisboom toelatingen Master of Music Therapy worden voor diverse instroomgroepen de speciale toelatingsprocedures genoemd. De examencommissie besluit over toelating. De OER Master of Music Therapy bevat de toelatingsprocedures.

De prémaster muziektherapie is een éénjarige voltijds prémaster die, indien geheel behaald, toegang geeft tot de opleiding Master of Music Therapy. De prémaster geeft geen diploma bachelor muziektherapie maar een certificaat voor de behaalde onderdelen. De prémaster start jaarlijks vanaf september 2016. Een bijlage bij het dossier gaat in op de planning en inhoud van deze prémaster.

Uit gesprekken met directie, docenten en examencommissie blijkt dat de instroomeisen streng gehanteerd worden. Er wordt ook geselecteerd op (potentiële) persoonlijke vaardigheden. Een aantal jaren werkervaring is positief, maar niet strikt noodzakelijk. Ten tijde van het bezoek blijkt dat twee tot drie (vrijwel) afgestudeerden van de eigen bacheloropleiding direct willen doorstromen naar de master, terwijl anderen juist eerst opteren voor het opdoen van meer werkervaring. Er zijn in totaal tien studenten toegelaten (voor master en prémaster) waarvan drie internationale studenten (VS, Hongarije, Griekenland). Met minimaal zeven instromende studenten voor de masteropleiding zal de opleiding van start gaan.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de *toelating* adequaat is met het oog op het realiseren van de beoogde eindkwalificaties. De toelatingsprocedure, inclusief eisen, is duidelijk uitgewerkt naar de diverse instroomgroepen (tot en met het volgen van een prémaster). In de uitvoering zijn voldoende waarborgen voor onafhankelijkheid en objectiviteit. De examencommissie heeft de procedure goedgekeurd en is bij de uitvoering betrokken. De competenties van de bacheloropleiding Muziektherapie (ArtEZ) vormen een duidelijk afgebakend startniveau. Het panel heeft enkele werkstukken van afgestudeerde bachelorstudenten bekeken en herkent daarin het bachelorniveau. Het panel heeft enkele ingevulde studieplannen bekeken en is van mening dat er voldoende wordt ingegaan op

persoonlijke invulling van de drie leerlijnen, de verbinding ertussen en de beoogde doelen (competenties) voor de masteropleiding. Zij geeft als een overweging voor de opleiding mee als toevoeging aan de toelatingsprocedure een entreetoets af te nemen waarin schriftelijke vaardigheden, met name schriftelijke vaardigheden in het Engels op academisch niveau, worden getoetst.

Conclusie: Voldoet

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 6

Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

ArtEZ-breed ligt er een geaccordeerd professionaliseringsplan dat de kaders biedt voor personeelsbeleid en scholing.

De opleiding Master of Music Therapy wordt aangestuurd door Carola Werger (hoofd opleiding Muziektherapie) en Dr. Laurien Hakvoort (opleidingscoördinator Master Muziektherapie). Het kernteam bestaat naast het hoofd en de opleidingscoördinator uit dr. Annemiek Vink. Het onderwijs wordt verzorgd door docenten op minimaal masterniveau met diverse specialiteiten op het gebied van Muziektherapie, die naast hun baan bij ArtEZ een baan bekleden in de relevante beroepspraktijk (meestal als geregistreerd muziektherapeut). In een overzicht van publicaties van het kernteam Muziektherapie blijkt dat veel docenten hebben gepubliceerd (Bruggen-Rufi, Hakvoort, Orth, Vink en Werger, februari 2016). Internationale, vooraanstaande docenten zijn verbonden aan de opleiding (Dr. Corene Thaut en Dr. Cheryl Dileo). Het hele team, inclusief de muziekdocenten, is geschoold in Neurologische Muziektherapie.

Vanuit een gemeenschappelijke onderwijsvisie en betrokkenheid bij de opleiding vertellen docenten enthousiast over de opzet en invulling van hun programmaonderdeel. Uit het gesprek dat het panel voert met docenten, en op basis van de Cv's komt het beeld naar voren dat de drie onderdelen van het curriculum Music, Music Therapy en Research in het docententeam, door wetenschappelijk onderzoek en publicaties, goed zijn vertegenwoordigd (ook internationaal) en dat er is nagedacht over de invulling van de diverse docentrollen. Ook geven docenten voorbeelden waaruit de internationale gerichtheid en de benutting van het netwerk naar voren komt. Vertegenwoordigers van het beroepenveld zijn van mening dat er voldoende potentie zit in het kernteam. De directie geeft aan dat in principe alle docenten Engels op het gewenste niveau spreken, maar dat gerichte scholing zal worden aangeboden. De leden van de examencommissie zijn geschoold in BKE en SKE; overige collega's zullen volgens planning volgen.

Qua kwantitatieve beschikbaarheid wordt gerekend met 1 fte voor onderwijzend personeel, 0,3 fte voor coördinatie, 0,2 fte voor gastdocenten. Administratieve taken en algemene ondersteuning ligt bij het onderwijsbureau en personeelszaken. Er wordt uitgegaan van een docent-studentratio van 1:18.

Overwegingen

Het panel heeft vertrouwen in het *personeel*: er is sprake van professionele teamgeest en internationale ervaring. Het docententeam beschikt over een uitgebreid en relevant netwerk. De kwaliteit is, zowel inhoudelijk als onderwijskundig, aanwezig voor de realisatie van het masterprogramma.

Wel is er volgens het panel sprake van een kwetsbaar, klein docentenkorps dat een grote organisatorische inspanning zal moeten gaan leveren. Naast de inzet voor de nieuwe master (waaronder lectoraat en prémaster) zal het beoogde kernteam ook voor de bacheloropleiding nieuwe docenten moeten gaan werven. Er is dus sprake van extra belasting door op- en uitbouw van (nieuwe) opleidingen en gewenste overdracht door het kernteam naar nieuwe docenten. Het panel raadt het bestuur dan ook aan hiervoor extra fte beschikbaar te stellen. Het ambitieniveau van de opleiding verdient dit.

Conclusie: Voldoet

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 7

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

ArtEZ Conservatorium Enschede is gevestigd in het Muziekcentrum Enschede en is onderdeel van het Nationaal Muziekkwartier. Het conservatorium beschikt over faciliteiten om goed professioneel muziekonderwijs te ondersteunen. Het Overzicht voorzieningen geeft een ruime opsomming van: de studio's, de concertzaal, het instrumentarium (piano's, slagwerk en dergelijke), de mediatheek, de ICT-voorzieningen met draadloos netwerk en soorten lokalen met uitrusting. Er is een mogelijkheid van uitleen van instrumenten en foto- en videoapparatuur. Voor de opleiding Master of Music Therapy is een specifieke ruimte ingericht die op de werkdagen van de opleiding (donderdag en vrijdag) volledig beschikbaar zal zijn. Een coördinator Onderwijsorganisatie biedt studenten onderwijsondersteuning (informatie over lesroosters, tentamenroosters, studievoortgang, kamerreserveringen, inzage in studiegids, OER via elektronische leeromgeving en dergelijke).

Overwegingen

Tijdens de rondleiding heeft het panel kennis kunnen nemen van de *huisvesting* en *materiële voorzieningen* en gesproken met enkele studenten van de bacheloropleiding Muziektherapie. Op basis van deze rondleiding en de gesprekken stelt het panel vast dat voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma.

Conclusie: Voldoet

4.4.2 Standaard 8

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Studenten krijgen twee keer per jaar studieloopbaanbegeleiding gericht op de studievoortgang. Daarnaast zijn er studentendecanen, waar beroep op kan worden gedaan (volgens de procedures van ArtEZ).

De coach (persoonlijk studiebegeleider) begeleidt de student bij het monitoren van zijn of haar eigen ontwikkeling vanuit zijn of haar eigen studieplan. Er ontstaat hierbij een directe lijn naar formatieve toetsing: leerpunten uit het studieplan worden in persoonlijke ontwikkelingsplannen, portfolio en overige toetsen ingebracht. Studenten leren regelmatig te reflecteren op hun ontwikkeling en zelf verantwoordelijkheid voor hun leerproces te nemen, in afstemming met de coach en op basis van feedback van peers, experts en het werkveld. Voor muzikale en artistieke persoonlijke begeleiding kunnen studenten beroep doen op alle vakdocenten, inclusief de gespecialiseerde docenten in muziektherapie.

Leden van de examencommissie vertellen het panel dat de studieloopbaanbegeleiding bij de afdeling Muziektherapie goed op orde is. De opleidingscoördinator geeft aan dat zij de coaches zal coachen.

Informatievoorziening vindt bij de start van de masteropleiding plaats via een (Engelstalige) studiegids met informatie over de studie, inhoud van het onderwijs, studieonderdelen, studiebegeleiding, praktische zaken (planning) en de OER. Actuele regelingen staan ook op het intranet. ArtEZ werkt met een digitaal studievolsysteem Osiris Studievoortgang. Deze gegevens zijn beschikbaar voor de student, de studiebegeleiders, de studievoortgangsadministratie en medewerkers van de afdeling Studentzaken.

Overwegingen

De *studieloopbaanbegeleiding* door de coach/docent wordt op diverse manieren vormgegeven: gericht op de studievoortgang, gericht op de persoonlijke competentieverwerving op basis van het studieplan en gericht op artistieke muzikale begeleiding. De informatievoorziening vindt plaats met behulp van de studiegids, het intranet en Osiris, het digitale studievolsysteem. De exacte invulling van de studiebegeleiding moet nog vorm krijgen, maar het panel heeft hier op basis van de gesprekken met docenten en de examencommissie vertrouwen in.

Conclusie: Voldoet

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 9

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

Voor de opleiding Master of Music Therapy gelden de kaders ten aanzien van kwaliteit en planning & control van ArtEZ en het ArtEZ Conservatorium. Centraal staan: 1) het gericht sturen op ambities en visie, zoals weergegeven in het Instellingsplan, het Meerjarenplan en het Jaarplan van het Conservatorium; 2) het voeren van regulier overleg met alle betrokken partijen via overlegstructuren (directie, hoofden, studenten, docenten, examencommissie, coördinatoren onderwijsorganisatie, alumni en werkveld) en 3) het systematisch bevragen van studenten, medewerkers en alumni via enquêtes. Om de kwaliteitscyclus zichtbaar te maakt ArtEZ gebruik van DigOport: het in eigen beheer ontwikkelde faculteitsportfolio voor Conservatorium brede documenten en met opleidingsportfolio's per opleiding. Het nieuwe Kwaliteitszorgplan 2015-2021 is meer dan voorheen gericht op zorg en minder op controle. Centraal staat 'het gesprek over kwaliteit', het stimuleren en faciliteren van een doorlopende dialoog over de kwaliteit en het onderzoek. De voorzitter van het CvB (tevens dean a.i. van de Graduate School) noemt als voorbeeld van de dialoog dat er een ArtEZ-brede

Medezeggenschapsconferentie geweest. Eén van de conclusies luidt dat opleidingscommissies een grotere rol gaan spelen. Er wordt een 'studentenvijver' gekweekt waarin studenten getraind, begeleid en gefaciliteerd gaan worden om actief in inspraakorganen te participeren.

Op basis van gesprekken met directie en een medewerker van de afdeling Onderwijs & Kwaliteit wordt duidelijk dat het onderwijs bij de opleiding Master of Music Therapy, net als bij de overige opleidingen, schriftelijk zal worden geëvalueerd via de NSE en via eigen enquêtes. Het kernteam verzamelt feedback, formuleert in overleg met docenten, studenten en voor zover relevant met vertegenwoordigers van het werkveld, verbeteracties en stuurt op de uitvoering van deze verbeteracties. Belangrijke onderdelen van de onderwijs-verbetercyclus worden teruggekoppeld via ELO. In de eerste drie jaar zal daarbij extra op de kwaliteit van de opleiding, toetsen en studeerbaarheid worden gemonitord met behulp van specifieke vragenlijsten. Iedere module komt hierbij aan bod en wordt structureel met studenten nabesproken. Een klankbordgroep van studenten komt driewekelijks bijeen. Studenten van de bacheloropleiding (potentiële masterstudenten) zijn meerdere keren betrokken geweest bij opzet van de opleiding. Zij hebben bijvoorbeeld adviezen gegeven gericht op de prémaster.

In het aanvraagdossier is aangegeven hoe studenten, medewerkers, werkveld en alumni structureel betrokken zullen worden bij de opleiding. Er wordt een eigen opleidingscommissie met studenten en docenten geformeerd. Gedurende de eerste drie jaar wordt de vergaderfrequentie van deze commissie vier keer per jaar en daarna twee keer per jaar. De werkveldcommissie komt minimaal één keer per jaar bij elkaar, op verzoek van het hoofd Muziektherapie. Jaarlijks is er een terugkomdag voor alumni. In het document Communicatie en kwaliteitsborging Master of Music Therapy ArtEZ maakt de opleiding voor de periode september 2016-juli 2017 duidelijk hoe kwaliteit in de planning en in de werkafspraken vorm zal krijgen. Aan bod komen: 'toetsing, kwaliteit modulen, betrekken van alle stakeholders, de onderwijsorganisatie, overlegvormen binnen en tussen docenten, management, lectoraat en kenniskring'. Docentenoverleg zal om de zes weken plaatsvinden.

Overwegingen

Kwaliteitszorg wordt gekenmerkt door een systematische aanpak en een professionele kwaliteitscultuur. Studenten en docenten worden via enquêtes systematisch bevraagd en zijn in de overlegvormen op structurele wijze betrokken bij de opleiding. De werkveldcommissie en alumni zijn eveneens structureel betrokken. Het kernteam is de spil in de sturing op de kwaliteits-verbetercyclus, zowel gericht op de kwaliteit van het onderwijs als op de kwaliteit van docenten (gekoppeld aan de PDCA-cyclus van ArtEZ). DigOport ondersteunt de cyclus en ELO maakt de cyclus transparant.

Aan 'versterken van medezeggenschap' wordt ArtEZ-breed gewerkt, wat het panel positief vindt. Aandachtspunt is het verder formaliseren van diverse overlegvormen: de werkwijze van de opleidingscommissie, de studentbetrokkenheid en de contacten met het (internationale) werkveld, in het bijzonder met de werkveldcommissie.

Conclusie: Voldoet

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 10

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Voor de opleiding Master of Music Therapy is een Toetsplan Master of Music Therapy ontwikkeld, dat in het verlengde ligt van de toetsing bij het bachelorprogramma, richtlijnen vanuit de afdeling Onderwijs & Kwaliteit en richtlijnen voor toetsing en beoordeling op masterniveau.

In het toetsplan wordt de visie op toetsing gerelateerd aan de visie op onderwijs. *Integrale toetsing* past bij het competentiegerichte onderwijs. Dit houdt in dat competenties in meerdere toetsen aan de orde komen en dat in één toets veelal meerdere competenties aan bod komen. Bij de toetsing van projecten worden bijvoorbeeld 'artistiek muzikale, therapeutische en persoonlijke competenties in samenhang met elkaar' getoetst. Hierbij wordt veel gebruik gemaakt van peer- en werkveldfeedback en heeft het werkveld soms een beoordelende rol. Bij bepaalde modules worden onderdelen van een competentie getoetst (gericht op kennis en vaardigheden). Aangezien de student ook *zelf sturing* geeft aan zijn persoonlijke en professionele ontwikkeling, speelt ook het persoonlijk studieplan in de toetsing een rol. Toetsopdrachten zijn zoveel mogelijk in samenhang met de eigen leerpunten uit het studieplan vormgegeven en zijn gekoppeld aan uitvoering in de authentieke beroepspraktijk. Om betrouwbaar en valide te kunnen toetsen is gekozen voor een *methoden mix*, waarmee op verschillende momenten door verschillende beoordelaars herhaaldelijk iemands echte 'kunnen' (competenties) zo betrouwbaar mogelijk vastgesteld wordt. In samenhang met leervragen uit het studieplan wordt er veelal formatief, ontwikkelingsgericht getoetst. Daarnaast wordt er ook summatief getoetst, gericht op vaststellen van een eindniveau op basis van een cijfer.

Het toetsprogramma dekt alle competenties af. Bijlage 4 geeft een overzicht van alle toetsvormen gekoppeld aan de programmaonderdelen van de drie leerlijnen (Music, Music Therapy en Research). De persoonlijke competenties Advanced personal development en Advanced professional skills, in het overzicht **vetgedrukt** aangegeven, worden veelal afgesloten met een persoonlijk ontwikkelingsplan, portfolio, reflectieverslag, presentatie of (video-demonstratie). De totale mix van gehanteerde toetsvormen bestaat uit: schriftelijke toetsing, literatuurstudie, presentatie, paper, reflectieverslag, eindproduct (meesterproef). In Programme 2016-2017 zijn per onderdeel de toetsvormen nader aangeduid (formatief en /of summatief, door wie beoordeeld en met welke herkansingen). De opleiding heeft twee eindproducten: 1) het Community Art Specialization Project (5 EC) dat wordt getoetst met een projectplan, een final presentation en portfolio en 2) het onderzoek of Research (20 EC) dat wordt afgesloten met een literature review, een scientific article en een research presentation (openbare presentatie, symposium). De bijbehorende assessmentforms van Research bieden inzicht in beoordelingscriteria, normering en cesuur. Een checklist voor het scientific article geeft duidelijke aanwijzingen.

Het systeem van toetsen wordt geborgd door richtlijnen voor toetsconstructie, toetsafname, toetsbekwaamheid, toetsorganisatie en kwaliteitscriteria (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, haalbaarheid). ArtEZ werkt met een centrale examencommissie en een facultaire examencommissie, wier taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de OER. Binnen ArtEZ Conservatorium werkt de examencommissie nauw samen met de directie, de

onderwijsorganisatie en de decanen. Het is de taak van de examencommissie om de kwaliteit van toetsing en examinering te bevorderen en het te realiseren eindniveau te bewaken.

Leden van de examencommissie vertellen het panel dat zij het toetsplan en toetsprogramma van de opleiding hebben goedgekeurd. Daarnaast wijzen zij de examinatoren aan. Bij de summatieve toetsing wordt het vier ogenbeleid toegepast (door een hoofdbeoordelaar en een tweede beoordelaar). De voorzitter (hoofdbeoordelaar) is altijd BKE geschoold en examinerator en de tweede beoordelaar heeft de status van 'beoordelaar' toegewezen gekregen. Indien bij de eindtoetsen beide oordelen uit elkaar lopen, wordt een derde beoordelaar aangewezen. Bij de afdeling Muziektherapie is er volgens de examencommissie sprake van 'een goede selectie' in het systeem van beoordelen.

Zoals bij 4.5.1 aangegeven, zal de wijze van toetsing gedurende de eerste twee jaren intern extra worden gemonitord. Voor *externe* validatie van het toetsbeleid, toetsprogramma, de kwaliteit van de eindproducten c.q. de verbinding met het beroepsprofiel muziektherapie, zal beroep worden gedaan op de beroepsvereniging (NVvMT).

Overwegingen

Het *toetsstelsel* is duidelijk uitgewerkt en sluit aan bij de visie op toetsen, die 'in lijn' is met de visie op het onderwijs. De toetsvormen sluiten aan bij de competenties en de leerlijnen Music, Music Therapy en Research. Competentiegericht toetsen op basis van authentieke beroepstaken staat centraal. Via de *methoden mix* wordt op verschillende momenten door verschillende beoordelaars - vanuit opleiding en werkveld - herhaaldelijk iemands 'kunnen' zo betrouwbaar mogelijk vastgesteld. Er wordt zowel formatief als summatief getoetst. Het zelf monitoren van de eigen ontwikkeling op basis van het studieplan gekoppeld aan formatieve toetsing, vormt de rode draad. Kenmerkend is dat er continu sprake is van feedback van peers, experts en het werkveld. De coach heeft hierbij een belangrijke sturende en ondersteunende rol.

Er zijn twee eindtoetsen: het Research Project met een literature review, een scientific article en een research presentation (20 EC) en het Community Art Specialization Project (5 EC, waarin Improvisatie, Techniek, Music Therapy Counseling zijn verwerkt). Het panel is van mening dat deze projecten representatief zijn voor het eindniveau, maar dat competenties en indicatoren voor het aantonen van het eindniveau nog beter kunnen worden geëxpliciteerd.

Het systeem van toetsen wordt geborgd door duidelijke kaders en een transparante werkwijze van de examencommissie. Bij de beoordeling is er sprake van vier ogenbeleid waarbij geldt dat de hoofdbeoordelaar altijd examinerator is en BKE geschoold is.

Conclusie: Voldoet

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 11

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

In het aanvraagdossier wordt aangegeven dat ArtEZ naar volle overtuiging heeft besloten de opleiding Master of Music Therapy op de kaart te willen zetten.

Dit gebeurt in samenhang met het nieuwe Lectoraat Muziektherapie. In de begroting voor 2016 is rekening gehouden met 147.199 Euro, waarvan 107.199 Euro aan lasten personeel, specifiek voor de start van deze opleiding. Het College van Bestuur van ArtEZ heeft deze begroting goedgekeurd en houdt rekening met extra kosten gedurende meerdere jaren. Het bestuur garandeert dat alle studenten die in 2016 en de jaren daarna aan de masteropleiding beginnen, deze kunnen afronden.

Overwegingen

De garantie wordt in het gesprek met de voorzitter van het CvB bevestigd: "Deze opleiding, voor deze locatie, moet er komen". Er wordt al jarenlang aan deze opleiding gewerkt; dit geeft het panel het vertrouwen dat de opleiding wordt ondersteund door de instelling.

Conclusie: Voldoet

4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De beoordeling van de kwaliteit van de nieuwe opleiding is positief.

4.9 Aanbevelingen

- De opleiding is ambitieus in het grote aantal geformuleerde competenties met indicatoren. Het panel raadt dan ook aan waar mogelijk de competenties met elkaar te verbinden en bij competentie twee (Advanced music therapy clinical skills) aan te geven dat de focus hierbij ligt op de neurologische en cognitief gedragsmatige therapeutische benadering.
- De werkveldcommissie voor de bacheloropleiding zal worden uitgebreid met extra leden voor het masterniveau en minimaal twee keer per jaar bijeenkomen. Het panel vindt het belangrijk dat met deze uitbreiding het hele beroepenveld wordt vertegenwoordigd, breder dan het eigen regionale werkveld.
- Het panel heeft twee adviezen ten aanzien van samenhang in het curriculum: koppel de muzikale vaardigheden (Improvisation) sterker aan specifieke muziektherapeutische vaardigheden en interventies, muziektherapeutisch onderzoek (bijvoorbeeld computationele muzikale analyses), klinische praktijk en besteed niet te veel aandacht aan artistieke muzikale vaardigheden. Desgewenst inhoudelijke koppelingen mogelijk maken tussen de individuele projecten (de stage en/of het project kunnen bijvoorbeeld gekoppeld worden aan de onderzoeksopdracht).
- Het panel vindt dat de zwaarte in combinatie met de keuzevrijheid van het programma veel vraagt van de zelfstandigheid van de (potentiële) masterstudent. Dit kan in de communicatie naar buiten iets sterker worden neergezet.
- Het panel geeft als overweging voor de opleiding mee als toevoeging aan de toelatingsprocedure een entreetoets af te nemen waarin schriftelijke vaardigheden, met name schriftelijke vaardigheden in het Engels op academisch niveau, worden getoetst.
- Er is extra belasting door op- en uitbouw van (nieuwe) opleidingen en gewenste overdracht door het kernteam naar nieuwe docenten. Het panel raadt het bestuur dan ook aan hiervoor extra fte beschikbaar te stellen. Het ambitieniveau van de opleiding verdient dit.
- Het panel is van mening dat de projecten representatief zijn voor het eindniveau, maar dat competenties en indicatoren voor het aantonen van het eindniveau nog beter kunnen worden geëxpliciteerd.

4.10 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Master of Arts (Master of Music Therapy), CROHO Taal en Cultuur.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Voldoet
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoet
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoet
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoet
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoet
3 Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoet
4 Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoet
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoet
5 Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoet
6 Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoet
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	11. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.	Voldoet
Algemene conclusie	<i>Het visitatiepanel beantwoordt de vraag of de opleiding voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.</i>	Positief

Bijlage 1: Samenstelling panel

- Voorzitter: Prof. dr. J. (Jos) De Backer, diensthoofd muziektherapie bij het Universitair Psychiatrisch Centrum, KU Leuven, campus Kortenberg, coördinator Ba en Ma muziektherapie en senior researcher in de onderzoeksgroep Music Education & Therapy aan de LUCA, School of Arts, campus Lemmens;
- Leden:
 - Dr. M.C.M. (Kathinka) Poismans, senior docent aan de Master of Arts Therapies en onderzoeker bij KenVak kenniskring voor vaktherapieën Zuyd Hogeschool, onderzoekscoach aan de Master of Music Conservatorium Maastricht;
 - Drs. A.A.J. (Albert) Berman, muziektherapeut volwassenenpsychiatrie SymforaMeander Amersfoort, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie (NVvMT) en vertegenwoordiger European Music Therapy Confederation;
 - Student-lid: L. (Bert) van Laar, student Wijsbegeerte aan de Universiteit Leiden en Muziekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam.

Prof. dr. Jos De Backer studeerde muziektherapie (Ma) aan de *Universität für Musik und darstellende Kunst* te Wenen en promoveerde op een proefschrift "*Music and Psychosis*" aan de Universiteit van Aalborg, Denemarken. Hoofddocent en coördinator van de Ba en Ma muziektherapie aan het LUCA, School of Arts, campus Lemmens. Diensthoofd en muziektherapeut op een structurerende afdeling voor jonge psychotische patiënten in het UPC KU Leuven. Prof. Jos De Backer was 9 jaar voorzitter van de *European Music Therapy Confederation* (EMTC). Senior researcher binnen de onderzoeksgroep Music Education & Therapy, specialisatie psychiatrie en klinische improvisatie en is tevens gastprofessor aan de KULeuven.
e-mail: jos.debacker@luca-arts.be

Dr. M.C.M. (Kathinka) Poismans is werkzaam binnen zowel bachelor- als masteronderwijs. Het onderscheidend niveau van de masteropleiding t.o.v. een bacheloropleiding en de wijze waarop dat vorm is gegeven in het programma had daardoor haar speciale aandacht. Daarnaast leiden haar achtergrond als ook werkzaamheden -op het gebied van 'muziek als kunst' én op het gebied van 'muziek als therapie'- tot een kritische blik op de integratie tussen beiden (of net het ontbreken daarvan).

Drs. A.A.J. (Albert) Berman is afgestudeerd in de Sociale Wetenschappen aan de RUG en in muziektherapie aan de HU in Amersfoort. Hij is senior geregistreerd in het register Vaktherapie. Sinds 25 jaar werkt hij als muziektherapeut in de GGZ met volwassenen bij GGz Centraal en SymforaMeander in Amersfoort. Albert Berman is sinds 2012 voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie, lid van het Algemeen Bestuur van de Federatie Vaktherapeutische Beroepen en vertegenwoordiger van Nederland in de European Music Therapy Confederation.

Bert van Laar studeert filosofie van mens, cultuur en techniek aan de Universiteit Leiden en historische musicologie aan de Universiteit van Amsterdam en is op beide onderwijsinstellingen als lid van diverse gremia actief in de medezeggenschap. Hij beschikt over een -propedeuse Journalistiek en liep in het kader van het tweede jaar van die opleiding ook stage. Verder is hij via verschillende kanalen betrokken bij de nationale studentenpolitiek, onder andere via de Landelijke Studentenvakbond en via Studenten voor

Morgen, het platform dat zich inzet voor verduurzaming van het Nederlandse hoger onderwijs.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door Nancy Van San, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en Lieke Ravestein, zelfstandig onderwijskundig adviseur, secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan ArtEZ hogeschool voor de kunsten 26 mei 2016.
Locatie: Van Essengarde 10, 7511PN Enschede

Programma TNO ArtEZ master Muziektherapie

- 08.30u - 08.45u : ontvangst en kort vooroverleg panel
- 8.45u - 9.15u : Sessie 1 – gesprek bestuur ArtEZ
Marjolijn Brussaard (Dean ad interim Graduate School)
- 09.15u - 10.00u : Sessie 2 – gesprek vertegenwoordigers management
(algemeen, opleidingsmanagement)
Juul Diteweg (Directeur Conservatorium), Rob Kramer (directeur Conservatorium Enschede) Carola Werger (hoofd opleiding Muziektherapie) en Laurien Hakvoort (opleidingscoördinator Master Muziektherapie)
- 10.15u - 11.15u : Sessie 3 – gesprek ontwikkelteam/ docenten
Annemiek Vink, Laurien Hakvoort, Uli Wentzlauff-Eggebert, Marijke Groothuis, Jeroen Katier, Maartje Boland (afdeling Onderwijs & Kwaliteit)
- 11.30u - 12.00u : Sessie 4 – gesprek examencommissie
Ton Lamers, Ton de Bruijn
- 12.00u - 13.00u : Overleg panel tijdens lunch (besloten)
- 13.00u - 13.45u : Sessie 5 – gesprek vertegenwoordigers werkveld
(betrokken bij de aanvraag)
Miranda Huls, Bert Wiebing, Hein de Haan en Dennis Reidsma
- 14.00u - 14.30u : Sessie 6 – korte rondleiding door het gebouw
met (toekomstige) studenten
Simone Donker, Selma Gros (tevens lid van de Opleidingscommissie), Alinda Blotenburg
- 14.30u - 16.00u: Paneloverleg (besloten, indien er nog vragen zijn kan het panel hier het management/ ontwikkelteam terugroepen voor de beantwoording van een paar laatste vragen)
- 16.15 u – 16.30u: Sessie 7 – beknopte terugkoppeling eerste bevindingen van het panel

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Master of Music Therapy, aanvraagdossier Toets Nieuwe Opleiding, ArtEZ Conservatorium, Enschede, februari 2016

Overige documenten

- Advanced Competencies American Music Therapy Association (AMTA)
- ArtEZ Instellingsplan 2016-2021
- Assessment forms (EBP Paper, Research article, Research Proposal, Assignment)
- Bachelorcompetenties Muziek Therapie
- bijlage 1 Behoeftonderzoek Master Muziektherapie
- bijlage 2 Beroepsprofiel van de muziektherapeut
- bijlage 3 BCP GZ-Vaktherapeut, (2012-09-11)
- bijlage 4a ArtEZ Master Music Therapy Competencies
- bijlage 4b Competenties Master of Music Therapy (Nederlands)
- bijlage 5 Competenties vs Dublin Descriptoren
- bijlage 6 Competenties Master of Music Therapy ArtEZ vs competenties NVvMT & competenties bachelor Muziektherapie
- bijlage 7 Nationale en internationale contacten ArtEZ Muziektherapie
- bijlage 8 Educational Model ArtEZ Master of Music Therapy
- bijlage 9 Opbouw van de leerlijnen
- bijlage 10 Competentiematrix
- bijlage 11 Music therapy master study plan 2016
- bijlage 12 Beslisboom toelatingen Master Music Therapy
- bijlage 15 begrotingsformulier Master Music Therapy
- bijlage 16 Overzicht voorzieningen
- bijlage 17 Afstudeergarantie CvB
- bijlage 18 Beroepenveldcommissie Klankbordgroep Master Music Therapy
- bijlage 19 OER 2016-2017 Master of Music Therapy
- bijlage 20 Protocol Studiebepanking 16 oktober 2015
- bijlage 21 Aanbevelingsbrieven gebundeld
- bijlage 23a Overzicht Kenniscentrum Muziektherapie/Lectoraat Muziektherapie, ArtEZ (2013-2016)
- bijlage 23b Opzet Lectoraat Muziektherapie
- bijlage 24 Planning onderwijsprogramma premaster muziektherapie ArtEZ (2016-01)
- bijlage 25 Toetsplan Master Muziektherapie (2016-02-12)
- bijlage Curricula Vitae docenten ArtEZ Master of Music Therapy (Marijke Groothuis, Laurien Hakvoort, Jeroen Katier, Jaap Orth, Corene Thaut, Annemieke Vink, Uli Wentzlaff-Eggebert, Carola Werger)
- Checklist Submitting Research Article, Master of Music Therapy ArtEZ
- Communicatie en kwaliteitsborging Master Music Therapy ArtEZ
- Curriculum MA MTP-Therapy (2016-05-10)
- Master of Music Therapy ArtEZ, programme 2016-2017
- Kwaliteitszorgplan 2015-2021
- Locatieprofielen ArtEZ Conservatorium, 19 februari 2016
- Onderwijsvisie Master Music Therapy ArtEZ (2015-11-24)
- Onderzoeksbeleidsplan ArtEZ (vastgesteld door CvB 2015-07-02)
- Professionaliseringsplan ArtEZ 2014-2018

- Regeling werkveldcommissies vastgesteld 2013-01-27
- Study schedule Master of Music Therapy
- Toetsingsprocedure en beoordelingskaart pre-master
- Weekly schedule of curriculum assignments
- Spelen op duizend podia, Meerjarenvisie ArtEZ Conservatorium 2016-2021
- Master of Music Therapy ArtEZ, Programme 2016-2017

Bijlage 4: Overzicht programma MMT

Pe- riod >>>		1	2	3	4	Assessment/ exam	PORTFOLIO
∨ ∨ ∨	Advanced musical and artistic skills	MUSIC (15)				>>>	
	Integration in community art /specialization project	Improvisation (3 ec)				Performance & verbal discourse	
		Music Technology (3 ec)				Case study	
			Music Therapy Counseling (4 ec) Advanced personal development			Reflection report /POP	
		Community Art Specialization Project (5 ec) Advanced professional skills			Project plan & Final presentation + portfolio		
∨ ∨ ∨	Advanced music therapy clinical skills	MUSIC THERAPY (25)				>>>	
	Integration in work experience	Specialization treatment population (4 ec)	Advanced personal music therapy approach (4 ec) Advanced personal development			Literature review Video-demonstration	
		NMT (1ec)	CBM (1ec)	NMT-f (1ec) CBM advanced (1ec)		Clinical demonstration Video demonstration	
		Neuropsychology (pathology) (3 ec)				Literature review	
		Supervised internship or work experience (10 ec) Advanced personal development Advanced professional skills			Presentation		
∨ ∨ ∨	Research skills	RESEARCH (20)				>>>	
	Integrated in final research topic	Introduction EBP (1 ec)	Research design & data analysis (4 ec)			Literature review Research proposal	
			Research & Thesis (15 ec)			Research project research presentation	

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

Ba	bachelor
EC	European Credits (studiepunten)
hbo	hoger beroepsonderwijs
Ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Wo	wetenschappelijk onderwijs

etc. in alfabetische volgorde

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-master Master of Music Therapy van de ArtEZ.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 004533